

JUSTICE
ET
LIBERTE

B.I.R.E

BULETIN DE INFORMATIE PENTRU ROMANI IN EXIL

BI-MENSUEL INDEPENDANT

LA PLUS ANCIENNE DES

DE LA DEMOCRATIE ROUMAINE

PUBLICATIONS ROUMAINE

Fond. BIRE TE, 26/8/77

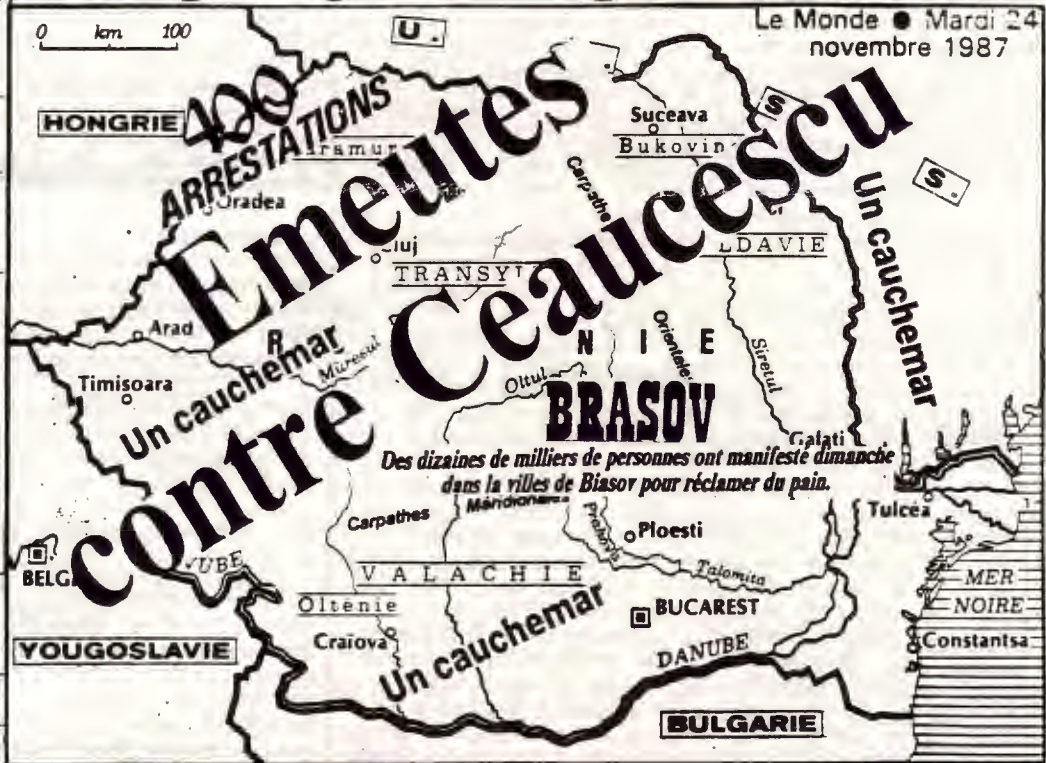
Directeur Fondateur : René THEO

Directeur de la Publication : Radu CAMPEANU

40-E ANNEE N°864 1 DECEMBRE 1987

Révolte de la faim en Roumanie

Les émeutes de Brasov ont été les plus graves depuis dix ans

In țară s-a produs un eveniment considerabil. După 40 de ani de teamă și resemnare, după greva minerilor din August 1977, o demonstrație de stradă de mare amploare a purtat pînă în centrul Brașovului pancarte pe care scria ceea ce populația țării dorește să strige la toate răspîndirile: "Vrem pîine" și "Jos Ceaușescu". Zeci de mii de clasuri au exprimat exigențele unui popor ajuns la limita răbdării. Nu numai mizeria generalizată, nu numai incompetența, corupția și arbitriul oligarhiei de la putere au fost puse la stîlpul infamiei, dar și Ceaușescu, responsabilul principal și nemijlocit al falimentului și tiraniei. Portretele lui agățate pe pereții primăriei și sediului P.C.R. din Brașov au fost aruncate în stradă și arse. Gest premonitor al aruncării lui la cutia de gunoarie a istoriei.

De la cine a pornit această demonstrație? De la muncitori, adică tocmai de la oamenii pe care printr-o mistificare ideologică, puterea comunistă pretinde că i-ar reprezenta. Erau o mie cînd au plecat de la Uzina Steagul Roșu și au ajuns douazeci de mii în centrul orașului ca să-și strige revolta. Făcînd acest lucru nu stiau că fapta lor va fi mîndria poporului întreg și îndemn la rezistență în fața asupririi.

Cum era de așteptat, presa denaturată din R.S.R. n-a scris o vorbă despre evenimentele de la Brașov, în timp ce înfricoșat, Ceaușescu a început reprimiunea, arestînd sute de oameni și acuzînd responsabili locali ai partidului de aplicarea defectuoasă a "măsurilor" preconizate de el. Este apărarea disperată a celui care a dus țara la dezastru și pe români la exasperare. Brașovenii, la 15 Noembrie l-au judecat și condamnat pentru politica lui aducătoare de mizerie, pentru bunul plac ridicat la rangul de lege, pentru teroarea organizată pe fundalul absurd și primitiv al dogmelor marxiste, pentru corupția și servilismul celor din jurul lui.

Mișcarea populară de la Brașov a arătat că ceasul socotelilor se apropie și că Ceaușescu trebuie să dispară, într-un fel sau altul. Poporul îl hulește, Occidentul îl disprețuiește iar Gorbaciov nu-l apără. Pînă și partidul începe să se desolidarizeze de el. Numai armata și securitatea îl mai slujesc. Dar pînă cînd?

Probabil că Ceaușescu nu va trăi atît ca să fie prezent în boxa acuzaților pentru crime împotriva națiunii române. Dar istoria îl va consemna în analele ei ca pe un accident malefic în viața neamului nostru.

RADU CAMPEANU

Les flottements du pouvoir

Roumanie :
Les portraits
de Ceausescu
brûlés à Brasov

ROUMANIE : ÉMEUTES
ANTI-CEAUSESCU

Le pire
exempt

Manifestations à Brasov
contre la « dictature »

LA COLÈRE
DES OUVRIERS
DE BRASOV

Le régime du président Ceaușescu
s'enfonce dans la crise

SCRISOAREA DESCHISA ADRESATA "EUROPEI LIBERE" DE
FOSTUL SPION SEF-MIHAI PACEPA-CU PRILEJUL APARI-
TII CARȚII LUI "ORIZONTURI ROȘII"-1987

"Jragi ascultători din România, sunt foarte recunoscător pen-
tru posibilitatea acordată de a vă adresa câteva cuvinte, în
legătură cu cartea mea de memorii "Orizonturi Roșii", în curs
de apariție în Statele Unite ale Americii. Așa cum poate unii
dintre dvs își mai amintesc, în urmă cu 10 ani, dețineam la
București funcția de Ministru-adjunct de Interne - unul din-
tre cei 8 adjuncți ai acestuia - fiind în același timp
consilier personal al președintelui Nicolae Ceaușescu. În a-
ceastă calitate am răspuns și de pregătirea vizitelor sale
în țările occidentale, în care de multe ori l-am și însoțit.
Pe-atunci însă, erau foarte puțini cei care știau că una din
funcțiile mele era aceea de adjunct al Direcției de Informa-
ții externe (serviciile române de spionaj și contra-spionaj)
unul din cele mai secrete organisme ale regimului de la Bucu-
rești. În 1978, guvernul Statelor Unite mi-a acordat în mod
generos azilul politic, deși timp de 27 de ani, am servit
comunismul, în funcții din ce în ce mai importante. La 28
Iulie 1978, când am sosit în Statele Unite, ca om liber,
n-aveam decât hainele de pe mine, o fotografie a fiicei mele
o experiență profundă a comunismului și dorința arzătoare de
a spune întregii lumi, ce anume se întâmplă la cele mai înal-
te nivele ale blocului comunist. Au trecut mulți ani însă,
până când am putut privi înapoi, înspre fosta mea lume și fos-
tul meu șef - cu luciditate. În cartea mea "Orizonturi Roșii"
am încercat să conturez un portret cât mai fidel al unui dic-
tator comunist, care, ani în șir, a încercat să înșele pe to-
tă lumea - în Vest și în Est - inclusiv populația românească
doar pentru a-și edifica propriul monument în istoria contem-
porană. Scrisă sub forma unui jurnal al ultimelor zile petre-
cute împreună cu președintele român Nicolae Ceaușescu și so-
ția sa Elena, în 1978, atunci când le-am pregătit ultima
vizită în Statele Unite, și i-am și însoțit, cartea oferă
în același timp și o perspectivă în culisele curții unui
dictator est-european și a cercului său de apropiați...
Mulți dintre dvs. vă amintiți grevele din 1977, ale minerii-
lor din Valea Jiului, deși Bucureștiul a făcut toate efor-
turile să treacă evenimentul sub tăcere. Acest eveniment fă-
ră precedent, când 35.000 de mineri au cerut mai multă liber-
tate și o viață mai bună, avea să devină o plăcă turnantă în
politica internă a lui Ceaușescu. Ferm hotărât să prevină
repetarea acestui eveniment, Nicolae Ceaușescu a ordonat Se-
curității, în chipul cel mai secret cu putință, să pună la
punct în câțiva ani, un sistem de supraveghere electronică,
a întregii populații românești. În 1978, Ceaușescu hotărîse
ca toate aparatele telefonice din instituțiile publice și
locuințele particulare să fie înlocuite cu noi aparate capa-
bile de înregistrare. Telefoanele respective au fost puse la
punct de specialiștii Securității și oferite în mai multe
variante pentru a da iluzia varietății. Nimeni n-a fost scu-
tit de supravegherea cu telefonul cu microfon conectat la
secțiile de ascultare ale Securității, cu excepția lui Nico-
lae și a Elenei Ceaușescu. Membrii Comitetului Politic Exe-
cutiv și ai Guvernului erau supravegheați de o unitate spe-
cială, sub îndrumarea directă a lui Pacepa. Numărul de cod
al operațiunii: UM 0920/A. Ofițerii Ministerului Apărării
Naționale erau la rîndul lor supravegheați de Direcția 4-a
a Securității, iar ofițerii de securitate înșiși de o altă
unitate, la fel de secretă, cunoscută sub numele de "Servi-
ciul K." În 1978 când am părăsit România, funcționau în Ro-
mânia cam 200 de astfel de unități de supraveghere care con-
trolau o mare parte a populației, începînd cu reprezentanții
ei cei mai privilegiați. Un alt exemplu flagrant al încălcă-
rii Constituției, este aplicarea art. 17, care prevede că
toti cetățenii români, indiferent de naționalitate, rasă,
sex, sau convingere religioasă, au drepturi egale. În "Ori-
zonturi Roșii" descriu, cum decenii în șir după holocaust,
Ceaușescu practică o politică anti-semită. Evreii români au
fost epurați în tăcere din toate instituțiile cheie din Di-
recția de Informații Externe, din serviciile de Informații
ale Armatei, din Securitate, din Marele Stat Major, din Mi-
nisterul Afacerilor Externe. Doar puțini evrei au fost pă-
strați în funcții înalte, în scop de propagandă. Sinagogile,
care n-au fost închise sau demolate, au fost dotate cu mi-
crofoane, instalate de Securitate... Ceaușescu a dispus re-
organizarea, în dimensiuni sporite, a aparatului de Securi-
tate, Spionaj și contra-spionaj. În febr. 1972, serviciul
de spionaj și contra-spionaj și-a mărit de 8 ori bugetul în
valută, componența sa crescînd de la 700 la 2800 de ofițeri

Obiectivul principal al acestui organism : obținerea cu ori-
ce preț de valută, pentru acoperirea falimentului economic
al țării. "Nu contează cum se obține valuta, ci doar cît de
multă e ea". În 1978, Direcția de Informații Externe avea
ca sarcină anuală de plan, suma de 1 miliard de dolari. Una
din metodele obținerii acestei sume: confiscarea de către
securitate a drogurilor confiscate de vameși la frontiere;
o alta: perceperea unor taxe în valută pentru fiecare evreu
sau german emigrat. "Petrolul, evreii și nemții sunt princi-
palele noastre bunuri de export" spunea deseori Ceaușescu.
Adevărul crud este că practic 90% din cetățenii români emi-
grați în Israel sau în Germania Federală, au fost răscumpă-
rați în mod secret de statul israelian sau vest-german, sau
de rudele lor din Occident. Acest monstruos comerț cu ființe
umane, practicat în secolul 20, dus la îndeplinire de Direc-
ția de Informații Externe și descris în carte, va fi consi-
derat cu siguranță, ca unul din cele mai întunecate capitole
ale istoriei noastre. Comunismul vede în capitalism un duș-
man de moarte. Cartea mea descrie războiul total de spionaj
declarat de Ceaușescu Occidentului, în cadrul căruia, repre-
zentanții statului român în străinătate trebuie să fie în
același timp ofițeri sau agenți ai direcției de Informații
externe. În 1978, când am părăsit România, Direcția de In-
formații Externe era de câteva ori mai mare decât Ministerul
Afacerilor Externe, iar operațiunile de spionaj au devenit
fundamentul politicii României față de Occident. "Nu doar că
din punct de vedere moral, este admisibil pentru un guvern
comunist să fure de la dușmanul său de moarte, dar e și mai
ieftin să procedăm așa, decât să cumpărăm de la capitaliști".
Acesta a fost de ani de zile unul din principiile directoare
ale lui Ceaușescu. Dar cel mai important lucru, pe care l-am
învățat în toți acei ani în care am deținut funcțiile respec-
tive și mai târziu, ca cetățean liber, a fost că nimic nu va
putea asigura funcționarea sistemului comunist, nici repre-
siunea în interior, nici duplicitatea abilității în exterior. E
una din concluziile cărții mele. Am dedicat această carte
fiicei mele Dana, sotului ei, Radu, ținuți ostateci în Româ-
nia, în ciuda dorinței și cererii lor de a emigra. De nouă
ani, încerc mereu să iau legătura cu ei, dar n-am reușit
niciodată să străpung zidul, făcut în jurul lor de Securita-
te. Intervențiile făcute de Guvernul Statelor Unite în fa-
voarea emigrării lor, scrisorile semnate de peste 100 de
membri ai Congresului care-i cereau președintelui Ceaușescu
să le aprobe emigrarea, au rămas fără răspuns. Dedicînd a-
ceastă carte Danei și lui Radu, o dedic tuturor acelor care
împotriva voinței lor și a acordurilor de la Helsinki, sunt
ținuți prizonieri de un regim comunist."

HRAMUL BISERICII ORTODOXE DIN PARIS

duminică 8 Nov. 1987 s-a sărbătorit la Paris Hramul Bisericii
Ortodoxe Române din Paris - soborul Sfinților Arhangheli
Mihail, Gavriil și Rafail. După Utrenie și Sfînta Liturghie
urmată de Te-Deum-ul de mulțumire pentru binefacerile prim-
te a avut loc parastasul de aducere aminte și odihna sufletu-
lui ctitorilor, fondatorilor, slujitorilor și binefăcăto-
rilor Bisericii Ortodoxe Române din Paris.

DECESE ÎN ȚARA

Tamara Pavel, ing. Traian Todoruț, ing. Raul Teodores-
cu, ing. Petre Robotă, prof. de Drept Eugen Barasch,
ing. Ștefan Cumpătă, Elena Dohatcu, Varvara Rădules-
cu, Elena Jelea, pict. scenograf Dan Mihai Popescu,
col. (r) Marin Bogatu, Solonta Manoliu, Melania Sila-
ghi, general (r) Eugen Bantea, inv. Ștefan Mihăilescu,
ing. Ioan Molovata, ec. Ion Mucica, Eugenia Constan-
tinescu (Purcăreanu), dr. Ion Sandu, av. Gh. Răileanu,
ing. Gh. Metulescu, Alina Drăgonescu, Elena Jalbă, A-
lex. Șandru, dr. Vasile Gacichievici,
, pictorița Elena Mănescu Failler, prof. Aurel Ma-
rinescu, av. Emilian Dubeanu, prof. Armand Ștefănescu,
Adriana Smărăndescu, col. (r) Gelu Ureche, Tasu-
la Pandele Pandelișis, Dtru. Ganea, ing. Itru, Pîrvu,
Emilia Bejenariu, cons. jur. Victor P. Ștefănescu,
col. (r) Vasile Croitoru, Ecaterina Ciurea, farm. Ge-
orgeta Athena Olărașu, dr. Nicolae Simulescu, Gh.
Neagu, prof. Elena Nedelcu, ing. Natașa Mătușoiu, Pa-
ula Chirces, prof. Valeriu Grecu, av. Alex. Roșianu,
inv. Dtru. Oprescu, av. Magdalena Savin, prof. Ion Con-
stantin, ing. Victor Dumitriu, Aurel Arghiroșopol, ing.
Ștefania Stoicheci, Ștefan Slave, dr. Demostene Gra-
matopol, ing. Grigore Tofan, Mariana Homescu.

DECESE LA MONTREAL: actorul Mircea ȘEPTILICI.

STIRI * FAKTE * COMENTARII

BASARABIA ROMANEASCA

O SCRISOARE DIN BASARABIA OCUPATA

SITUATIA PENSIILOR DIN R.S.R. : DE INVALIDITATE, ALE TARANILOR COOPERATORI SI NECOOPERATORI, ETC.

Din 1966 și pînă azi au avut loc mai multe modificări ale legii pensiilor, fiecare operînd o restrîngere a drepturilor pensionarilor. Cea mai substanțială reducere a avut loc în 1977 cînd a fost adoptată o nouă lege a pensiilor (legea 3/1977) (B.Of.82/1977) care a contribuit în mare măsură la protestele minierilor din Valea Jiului. Legea 27 din 1966 stabilise anumite procente pentru calculul pensiei de aplicat la salariul tarifar. În funcție de grupa de muncă (de la 1 la 3, depinzînd de pericolozitatea ei) procentele de calculare a pensiei erau de 65 % la 75 %. În 1972, decretul 386 a redus acest procent de la 65 % - 75 % la 60 % - 65 %. Datorită acestui decret oamenii care s-au pensionat după 1972 au primit în condiții de vechime egale, pensii cu cca 10 % mai mici decît cei ce se pensionaseră între 1966 și 1972, doi ani de la apariția legii și o hotărîre a Consiliului de Miniștri (HCM 1061 din 15 Mai 1968) stabilea condiții mai grele pentru a fi încadrat în grupele de muncă 1 și 2 (muncă foarte periculoasă și periculoasă) care dădeau dreptul la pensii mai mari. În iulie 1977 un decret al Consiliului de Stat înăsprea și mai mult condițiile pentru grupele 1 și 2 de muncă. Decretul D.215/12 iulie 1977 (B.Of.I,70/1977) plafonează pe țară, în mod cu totul arbitrar numărul persoanelor încadrate în grupele de muncă 1 și 2. Dar statul nu s-a mulțumit să "opereze" numai la grupele de muncă. El a redus pensiile și pe alte căi. Prin legea 3 din 1977 durata de serviciu necesară obținerii pensiei integrale a fost majorată de la 25 la 30 de ani pentru bărbați și de la 20 la 25 de ani pentru femei. Ajustate au fost și pensiile pentru invaliditate. Legea 27 din 1966 nu pretinsese o anumită vechime în muncă pentru cei pensionați din cauză de accident de muncă. Legea 3/1977 a pretins vechimea minimă de cinci ani (SR 24.08.1977). Legea din 1966 acorda pensia de invaliditate bolnavilor de tuberculoză fără condiție de vechime în muncă; această prevedere a dispărut din legea 3/1977. Legea 27 din 1966 prevedea o pensie suplimentară, finanțată din contribuția de 2% asupra salariului. Dar legea 3/1977 a dublat această contribuție în timp ce pensia suplimentară aferentă a scăzut de la 10%-14% cît era după legea din 1966, la 8-14% după legea din 1977. Un alt aspect merită să fie subliniat: legea din 1966 acorda pensie de urmaș copiilor invalizi pe toată durata invalidității (art. 31 alineatul b). Potrivit legii 3 din 1977 (art.40), copiii invalizi primesc pensie de urmaș numai pînă la 16 ani. După aceea, pe toată durata invalidității primesc doar un ajutor de 350 sau de 300 lei lunar în funcție de gradul de invaliditate. Cum pot să trăiască acești handicapați, numai cu 300 de lei pe lună? Legea 4/1977 privind pensiile țăranilor cooperatori (B.Of.61/8.07.1977) menține vîrsta de pensionare de 65 de ani pentru bărbați și 60 de ani pentru femei, dar ridică numărul anilor la vechimea de muncă în CAP. Înainte de 1977 era de ajuns pentru a primi integral pensia, să fi prestat în CAP 20 de ani, după 1977 este necesar să fi lucrat cel puțin 30 de ani (bărbații) și 25 de ani (femeile). Un an lucrat înseamnă efectuarea a cel puțin 200 de zile calendaristice, condiție pe care prea puțini o îndeplinesc. Decretul Consiliului de Stat 284/1 aug.1984 cu privire la majorarea pensiilor membrilor CAP menționa în continuare pensii existente la acea dată sub 100 de lei pe lună. În Ungaria pensiile cooperativizatorilor agricoli sunt doar cu 30-35 % mai mici decît ale muncitorilor. În întregul bloc comunist se desemnează tendința egalizării pensiilor cooperativizatorilor cu ale muncitorilor de la orașe. Dar și mai vitregiți sunt țăranii necooperativizați. De regulă în România pensia medie a unui fost cooperativist este de cinci pînă la zece ori mai redusă decît a unui fost muncitor... Pensia pentru limită de vîrstă a țăranilor necooperativizați este de 160-400 lei lunar. Iar pentru a primi această pensie aceiași lege îi mai pretinde viitorului pensionar să fi livrat anual statului și produse în valoare de peste 12.000 de lei. Altfel spus legea 5/1977 stabilește țăranului necooperativizat pensii mai mici (plus condițiile de livrare la fondul de stat) decît dacă și-ar fi depus pur și simplu contribuțiile de 40 lei pe lună la CEC.

UN AN DE LA DISPARIȚIA AVOCATULUI V.V. STANCIU
Palatul de Justiție din Paris a adus un omagiu criminologului, avocatului și prof.V.V.STANCIU la 4 Nov.1987, la un an de la moartea lui, în sala Consiliului de Ordine, locul ultimei lui apariții publice, sub președenția M.Mario Stasi. Lygia Negrier-Dormont, Secret.Gen.a Asoc.Internațională "Prietenii lui V.Stanciu" a publicat în "La Vie Judiciaire" un amplu articol pe această temă.

Asistăm în ultimul timp la întreprinderea unei campanii, în cadrul căreia ideologia ocupanților ruși lansează atacuri vehemente împotriva adevărului istoric, precum și împotriva militanților pentru drepturile naționale ale basarabenilor și pentru autodeterminarea Basarabiei. Promotorii acestei campanii sunt Victor Smirnov, secretarul doi al Comitetului Central, dar care în fapt este reprezentantul numărul unu la Chișinău și Simion Grossu, primul secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Moldovei, om de nădejde al Kremlinului. În cuvîntarea sa de la întîlnirea cu scriitorii din republică, Simion Grossu a spus printre altele: "... Astfel, în timp de mai mulți ani cetățeanul David, fost maestru la întreprinderea "Spetenergoavtomatica", admitea în anturajul său afirmații naționaliste, îi prelucra activ pe oameni în spiritul urii față de persoane de naționalitate rusă. El a pregătit, iar apoi a multiplicat o scrisoare cu conținut dușmănos, a încercat s-o difuzeze în locurile animate din Chișinău, s-o trimită de asemenea publicațiilor de peste hotare. Pentru propagandă și agitație în scopul ațîțării vrăjbei naționale, acest antisovietic a fost tras la răspundere penală în Ianuarie anul curent..." După cum se vede, Grossu nu dă detalii asupra felului de "răspundere penală" la care a fost "tras" GHEORGHE DAVID. De aceea ne vedem obligați noi, militanții basarabeni, să explicăm lumii întregi ce înseamnă "răspundere penală" în interpretarea colonizatorilor ruși. Într-adevăr, Gheorghe David a fost arestat în Ian.87 de KGB-ul de la Chișinău, dar familia sa a putut afla mult mai tîrziu că el stătea închis, fără nici un proces, la secția aceluiași KGB a Clinicii Psihiatrice din Costiujeni, iar în vara acestui an a fost scos de pe teritoriul Basarabiei și transferat la Dnepropetrovsc. În prezent Gheorghe David este închis în clinica psihiatrică a KGB-ului de pe lîngă închisoarea din Dnepropetrovsc, unde i se administrează substanțe menite să-i distrugă psihicul. Într-un efort de autoapărare, Gh. David refuză sistematic să ia medicamentele vătămătoare, fapt pentru care este bătut cu bestialitate de mai multe ori pe zi. Pe trupul său pot fi văzute urmele schingiuirilor. Și acest tratament fascist Simion Grossu îl numește "răspundere penală". Apelăm la intervenția forurilor și organizațiilor internaționale pentru a-l salva pe Gheorghe David din ghearele KGB-ului. Atragem atenția asupra faptului că el nu a comis nici o crimă chiar dacă privim acțiunile lui prin optica Codului Penal Sovietic. Unică să "vină" constă în aceea că a dat crezare zgomotoasei propagande oficiale din ultima vreme despre publicitate (glasnost), despre democratizare, despre restructurare și a încercat să-și exercite dreptul de a spune ce gîndește. Ne adresăm opiniei publice din Basarabia și Bucovina de nord, ne adresăm românilor de pretutindeni, ne adresăm tuturor oamenilor de bună credință să ia atitudine și să protesteze împotriva tratamentului barbar la care este supus patriotul și militanțul pentru autodeterminarea Basarabiei - GHEORGHE DAVID".

Semnează : BASARABENII MILITANȚI
Chișinău, 23 Septembrie 1987.

contrasemnînd autenticitatea acestui zguduitor apel, ce mi-a fost trimis personal din RSS Moldovenească pe căi oculte de ochiul omniprezent al KGB-ului, "Pro Basarabia și Bucovina" cheamă guvernele țărilor occidentale libere, Federația Internațională pentru Drepturile Omului, Organizația Amnesty Internațional, pe toți românii liberi din Occident să intervină pe lîngă diplomații sovietici de toate nivelurile pentru încetarea "tratamentului barbar" și eliberarea din închisoare a românului basarabean Gheorghe David.

Nicolae LUPAN-Bruxelles

SĂRBĂTORIREA ZILEI DE 1 DECEMBRIE 1918 LA PARIS
Comunitatea Romanilor din Franța, Biserica Ortodoxă Română, Biserica Greco-Catolică, Asociația Fostilor Combatanți, Asociația Fostilor Deținuți Politici din România, Clubul de Gîndire și Acțiune Liberală, UMRL, Biblioteca Română din Paris și Liga Română pentru Drepturile Omului vă invită să participați la comemorarea zilei de 1 Dec.1918, ziua unirii Transilvaniei cu Patria Mamă, vineri 4 Dec.1987 orele 20 în sala "Apprentis Orphelins d'Auteuil"-40, Rue La Fontaine-75016 Paris, Metro-Rannelagh.

O NOUĂ CARTE APĂRUTĂ LA EDITURA "N I S T R U"
Cartea se intitulează "Alex.Cristescu-erou și martir" și poate fi cumpărată (20\$) la adresa :N.Lupan,BP1007, 1000 Bruxelles 1, Belgique.

Am schițat în mare ce înseamnă totalitarismul și am văzut că au existat două regimuri totalitare în lume, cel comunist încă existent și cel național socialist lichidat.

Nu facem un studiu de istorie pentru a aprofunda detaliile specifice celor două regimuri, dar făcând politică prezentă suntem obligați să ne ocupăm și preocupăm de acel regim care oprirea țara noastră, împingând-o la pieire și care ne-a făcut pe noi cei de scriem saucităm presa românească în aceste publicații, să alegem pribegia printre străini.

Ideologia comunistă a pornit în 1917 de la "0", iar astăzi stăpânește o treime din glob, stăpânește, nu a fost acceptată, termenul este corect folosit, de oare ce comunismul profită de ori ce slăbiciune, a ori cui, pentru a-și impune ideologia. Lupta de clasă nu poate prinde de cât acolo unde democrația nu s-a făcut cunoscută, acolo unde democrația a fost rău înțeleasă sau unde dictatura a ajuns în pragul totalitarismului. De la apariție ideologia comunistă are ca țel cucerirea planetei și de la acest țel nu s-a abținut nici unul din conducătorii ei.

Dacă pe plan intern, în Rusia sau în alte state unde și-a impus vrerea, comunismul va face concesii, concesii la care este silit de stadiul falimentar economic în care se găsește sau chiar va fi apt să învețe de la fostul stat național-socialist anumite reguli economice ce trebuiesc respectate chiar de totalitari pentru a exista, pe plan extern nu poate renunța la țelul său. Vom asista la diverse manevre, în aparentă concesii sau înțelegeri, dar nu vom vedea nici o dată nici cel mai mic semn de slăbiciune prin care să se întrevadă părăsirea ideii de a cuceri lumea.

De câte ori li se va părea comuniștilor că ar pierde teren în interiorul lagărului lor, vor a păsa puternic pe pedala emoțional-naționalistă pentru a legitima existența regimului ca o garanție a apărării existenței statului sau statelor față de imagini dușmani din afară.

Și astăzi de pe scaunul sfânt din Moscova, domnul Gorbaciov avertizează comunismul că țările democratice fac în continuare greșala de a nu accepta comunismul ca alternativă a capitalismului. Și acest domn încurcă noțiuni politice cu cele economice, cu bună știință.

În ziua în care această formă de oprimare și dirijare a unei părți a omenirii nu se va schimba radical, nu va primi altă denumire, decât cea de TOTALITARISM.

AUTORITĂȚILE AUSTRIECE ȘI-AU SCHIMBAT POLITICA FAȚA DE REFUGIAȚII DIN EST

Autoritățile austriece și-au schimbat politica față de refugiați. În urma faptului că Ungaria și Polonia au anunțat renunțarea la restricțiile impuse celor ce vor să viziteze Occidentul, Austria va acorda azil politic numai "adevăraților refugiați politici", urmăriți în Est din motive politice, rasiale, sau religioase. Purtătorul de cuvânt austriac a dat ca exemplu faptul că foarte mulți din cei 2760 maghiari care au cerut azil în Austria în acest an NU AU PRIMIT STATUTUL DE REFUGIAȚI. Ei nu au fost îndreptățiți nefiind victime ale represiunii politice, religioase sau etnice. Cu toate acestea ei au primit dreptul de a se afla în Austria. Austria a cunoscut patru mari valuri de refugiați - în 1945, imediat la încetarea ostilităților; în 1956, ca urmare a revoluției din Ungaria, din nou în 1968 după înăbușirea "primăverii de la Praga" și în fine în 1981, când situația din Polonia s-a încheiat cu proclamarea stării de urgență a regimului militar al generalului Jaruzelski. Din 1945 încoace, Austria a primit circa 2 milioane de refugiați. Majoritatea și-au continuat calea spre Statele Unite, Canada, Australia și alte țări, în Austria rămânând peste un sfert de milion. În acest an - a declarat purtătorul de cuvânt austriac - din Ian. și până la 30 Sept., 7975 de persoane au cerut azil în Austria. Din aceștia 2760 au fost unguri, 2521 cehoslovaci, 1046 români, 402 polonezi și 70 bulgari. Restul au venit din alte țări.

În trecutul istoric al fiecărui popor, evenimentul politic ce determină schimbarea fundamentală a condiției sale istorico-politice devine sărbătoare. În țările democratice acesta marchează cîștigarea libertății și este resimțit ca atare de toți cetățenii. În dictaturi însă, ce reprezintă întotdeauna pierderea libertății și este sărbătorit numai de acei ce profită de putere și de urmașii lor, cetățenii avînd numai obligația de a defila și aplauda, inclusiv dreptul de a fi considerați fericiți. Dacă însă unii dotați cu mai multă imaginație, nu se consideră fericiți, atunci au dreptul să sărbătorească acest eveniment, într-un lagăr sau spital psihiatric. De 70 de ani PCUS(b), sărbătorește la 7 Noiembrie pierderea libertății tuturor popoarelor Rusiei. Pentru a marca și mai mult dependența lor de Marele Frate, partidele comuniste aflate la conducerea popoarelor captive din Europa, Asia și America latină impun popoarelor lor sărbătorirea, atât a evenimentului ce a marcat pierderea propriei lor libertăți, cît și ziua Marii Revoluții din Octombrie, care în trecut, a fost numai o lovitură de stat ce a durat doar opt ore, condusă abil de bolșevicii minoritari, împotriva voinței popoarelor Rusiei, devenită din nou un imens Gulag, ca în timpul Țărilor albi. Reprezentantii opoziției externe ai popoarelor captive au hotărît în acest an să comemoreze în comun această zi, printr-un marș al tăcerii, ce a avut loc la Berna, cu autorizația autorităților elvețiene. Veniți din toate colțurile Elveției și din alte țări europene s-au adunat la Berna cca 250 de bărbați și femei de toate vîrstele, cu steagurile țărilor lor, în ordine și liniște. Voiau să-și exprime, în mod democratic opinia lor, ca toți oamenii liberi. Dar pentru că, în concepția dictatorilor roșii, ca și în aceea a tuturor celorlalți dictatori, opinia constituie monopolul sacru al partidului, au fost trimiși să contramanifesteze rinocerii domnului Gorbaciov, bine instruiți, organizați și dotați de KGB. Pînă aici totul s-ar fi petrecut în mod democratic, deoarece oricine este liber să creadă, chiar și în pierderea libertății și să se manifeste în acest sens, cu singura condiție de a respecta ordinea publică, poporul avînd singur dreptul de a alege forma politică și socială în care vrea să trăiască. Dar acești cca 100 de tineri și tinerice de 15-20 ani, nu veneau din convingere politică. Despre Marx, la vîrstă și cultura lor, știu numai că era un om cu o mare barbă albă, despre Lenin că era un om chel și cu cioc, iar despre comunism știu numai că le va asigura mijloacele de a se distra continuu, fără să muncească. Ceea ce îi face să iasă în stradă este numai instinctul gregar ce le însuflă curajul și violența. Imbrăcați toți în uniforme negre cu cagule, pentru că anonimul le dă forța turmei, înarmați cu ciomege, petarde fumigene și sprayuri lacrimogene au pornit băieții la luptă pentru pace urlînd "jos fascismul" și "moarte fasciștilor". Cei vîrstnici au retrăit epoca batalionelor de asalt hitleriste și în urechile lor au sunat din nou urletele: "Heil Hitler" și "moarte jidanilor". Adevărată lecție de democrație militantă: sunt oare vinovați? Adevărații vinovați trebuie căutați însă la Moscova, București, Kabul.... acolo unde se află instigatorii și manipulatorii. Iată adevăratul sens al refinoirii promise de domnul Gorbaciov. Lipsește numai transparența. Dar pentru cei ce știu să vadă este clar ca lacrima.

N-AU FOST ÎNCĂ ACORDATE ÎN R.S.R. NICI PREMIILE LITERARE PE ANUL 1985 !!!

Premiile naționale de literatură (nu cele pe 1987) ci acele mai vechi, pe anul 1985, nu au primit încă aprobarea de a fi înmînați și anunțate publicului. Știe toată lumea literară că un juriu ales și legal a hotărît aceste premii pe anul 1985 încă din luna Ianuarie 1987, dar ce au hotărît jurații nu corespunde cu cenzura retroactivă de la consiliul Culturii și Educației socialiste.

EUGEN IONESCU ESTE ACTUALMENTE JUCAT LA MOSCOVA

Piesa "Scaunele" de Eugen Ionescu se joacă la teatrul "Stanislavski" din Moscova. Piesele lui Ionescu, "Cîntăreața cheală" și "Lecția" sunt un succes neîntrerupt de 30 de ani la "Théâtre de la Murette" din Paris. Ionescu este cunoscut și jucat în toată lumea, de la Los Angeles la Warsawia și Budapesta. Numai în România nu.

(Vezi începutul în N°805)

Presa franceză a relatat a doua zi, 21 Nov. 1977, pasajele principale din declarațiile lui Goma: "Aurore" sub semnătura lui Denise Demoulin, sublinia că Goma a răspuns întrebărilor care-l priveau personal, "Figaro", sub semnătura lui Irene Jarry scria că Goma a refuzat să emigreze și că are intenția de a se reîntoarce în țară. "Le Matin", sub inițialele B.P. scrie că Goma a venit la Paris să-și caute sănătatea și apoi se va reîntoarce la București, după terminarea tratamentului medical. "Le Monde" a fost singurul ziar care a redat în mod aproximativ declarațiile lui Goma, fără a face nici un fel de comentarii. La 7 Nov. 1977, televiziunea franceză, canalul 1 a prezentat o emisiune dedicată comemorării de 60 de ani de la revoluția bolșevică. Cu această ocazie fostul deputat Alexandru Sanguinetti, care a fost invitatul acestei emisiuni, a avut cuvinte ofensatoare pentru România. Dr. J. Boboc, președintele Asociației Francezilor de origină Română - AFDOR - a trimis lui Sanguinetti o scrisoare protestând în mod vehement contra afirmațiilor sale privind Basarabia și Bucovina. În această scrisoare făcută publică, dr. J. Boboc arată că nu România a luat Rusia Basarabia și Bucovina, Basarabia făcând parte dintotdeauna din teritoriul românesc, din Principatul Moldovei. Pactul cu Hitler a permis URSS-ului să anexeze Basarabia și Bucovina. Asociația Foștilor Deținuți Politici din România cu sediul la Paris, prin R. Câmpăneanu, D. Zamfirescu, D. Damian, A. Oprescu și Fl. Boiteanu au adresat lui Ceaușescu și primarilor din Lupeni și Petroșani, o scrisoare privind recentele revolte din bazinul carbonifer din Valea Jiului. Scrisoarea se încheia astfel: "Este de la sine înțeles că ne vom vedea nevoiți a întreprinde o acțiune permanentă de informare și de protest, în lumea liberă atâta vreme cât nedreptatea din Valea Jiului nu va înceta". La Paris, în luna Nov. 1977, a avut loc un ciclu de concerte Xenakis, renumitul dirijor de faimă internațională. Ceea ce mulți nu știu este că Xenakis este originar din Brăila, unde s-a născut în 1922 și a venit în Franța în 1947, fiind naturalizat francez. Când a venit în Franța n-a îmbrățișat cariera de compozitor și dirijor și compozitor, ci aceea de arhitect, și a fost timp de 12 ani asistentul celebrului arhitect Le Corbusier. La 22 Nov. 1977, arhicunoscutul arhitect Haralambie Georgescu a fost asasinat la Los Angeles cu patru gloanțe de revolver. El era în vârstă de 69 de ani. Defunctul era absolvent al Institutului de Arhitectură din București, profesor universitar. Cu ocazia expoziției mondiale de arhitectură din 1938 care avusese loc în America, el a rămas în Statele Unite. Planurile bisericilor românești din Cleveland și Detroit sunt operele sale. Motivul asasinării: tfl-năria.

Adrian Chintescu a publicat în BIRE N° 668 din 25 Dec. 1977 un articol în legătură cu sosirea la Paris a lui Paul Goma. După ce face o scurtă biografie privind antecedentele scriitorului sosit la Paris, A. Chintescu arată că, din ordinul PCR au fost publicate în RSR două cărți, a lui Ivasiuc și Fănuș Neagu în care se arată că toate ororile comise de PCR în România se datoresc lui Drăghici, fostul ministru de interne. A treia carte în acest sens a fost și ea tipărită. Autorul ei, Paul Goma, titlul cărții "Ostinato". În vederea apariției acestui volum, Paul Goma, a invitat la Athénée Palace câțiva scriitori, cu care ocazie l-a atacat pe Zaharia Stancu, instigând pe tinerii scriitori să ia în mână conducerea "Uniunii Scriitorilor". A doua zi Zaharia Stancu, care era președintele Uniunii Scriitorilor, astăzi decedat, a fost informat de cele vorbite de Paul Goma pe socoteala lui, a telefonat lui Ioanichie Olteanu de la Editura ESPLA, ca să nu mai pună în vânzare cartea "Ostinato". Adrian Chintescu încheie biografia lui Paul Goma, arătând că acesta a făcut parte din minoritatea de 8% din populația României, ce s-a înscris în Partid. În zilele de 16-18 Dec. 1977 a fost invitat de regimul de la București Jean François Poncet ministrul de externe francez, care cu această ocazie a prezentat guvernului de la București 109 dosare privind atât reîntregirea familiilor, cât și căsătoriile mixte cerind să fie rezolvate în spiritul Actului final de la Helsinki. Era vorba în aceste 109 dosare de 56 cereri în căsătorie de cetățeni francezi cu români și de 33 de cazuri de reîntregirea familiilor stabilite în Franța și care cazuri așteptau rezolvarea de 4-8 ani. În noaptea de 13 spre 14 Dec. 1977, la orele 3,30 dimineața, a fost aruncată o bombă în Biserica Ortodoxă română din New York, "Sf. Dumitru". Atentatul a fost revendicat de un grup anonim ce luptă împotriva legionarilor. Interesant de notat că începând de la 12 Dec. 1977 s-a des-

fășurat la New-York "Săptămâna Culturii Românești", versiunea RSR, în care scop a fost trimisă în USA, artileria grea propagandistică a PCR, iar în seara atentatului a fost prezentat într-o sală din New York, filmul "C. Tănase" în care se arată că celebrul artist a fost asasinat de legionari. Cei mai vîrstnici cunoscut faimosul cuplet al lui C. Tănase, cîntat după 23 August într-o revistă a teatrului "Savoy" din Calea Victoriei: "davați ceas, davați hasaica" care a dus la arestarea lui C. Tănase. Scopul urmărit de agenții Securității, prin atentatul comis era dublu: să arate că exilul românesc e format de naziști și fasciști și să înspăimînte pe cei veniți din țară cu ocazia acestei săptămîni propagandistice a culturii românești reseriste dacă ar intenționa să aleagă libertatea. La 27 Dec. 1977 a avut loc la München, la sediul Societății Academice Române, adunarea anuală a ramurii germane. A fost ales vechiul comitet al ramurii germane: Sporea, Valer Pop, Mihai Cizmărescu. Adunarea a fost prezidată de preotul Florian Muller. Discuțiile care au urmat, au scos în relief situația dificilă a Societății Academice Române din Roma. După decesul secretarului general, Mircea Popescu și a locțiitorului său Flavius Popan, sediul central din Roma nu mai avea nici cu ce să plătească chiria. Din aceste motive s-a sugerat convocarea unei Adunări a tuturor membrilor SAR, din diferite țări în cadrul căreia să se propună mutarea sediului de la Roma la München, propunere legitimată prin faptul că ramura germană este singura care mai activează și este recunoscută ca persoană juridică. La 10 Dec. 1977, Dumitru Apostoliu a organizat o mare manifestație, în fața palatului ONU-ului la New York cu prilejul a 30 de ani de la semnarea declarației universale a drepturilor omului. Grupul de români a afișat placarde care arătau că în RSR, semnatara Chartei, nu s-au respectat aceste drepturi. Secția Franceză a lui Amnesty International a editat în Dec. 1977, o broșură de 58 de pagini, în care erau trecute abuzurile cu internările în azilele psihiatrice, a opoziților regimului de la București. Broșura scotea în evidență faptul că în afară de internările în lagăre de muncă forțată erau persecutați și arestați și credincioșii. În cazul listei de aziluri psihiatrice se afla spitalul ce purta numele sinistrului Petru Groza și care era situat în capătul unui drum ce pornea de pe șoseaua dintre Oradea și Deva și unde în 1977 se găseau 150 de deținuți politici din cei 400 de deținuți închiși aici. Al doilea spital pomenit de Amnesty International era cel de la Poiana Mare ce se afla în județul Dolj, la 7 km. de Dunăre. Acest spital psihiatric avea ca medic șef pe dr. Dragu, care avea gradul de căpitan de securitate. Între 1975-77 se găseau la acest azil psihiatric 120 de deținuți politici. Închisoarea Jilava avea la al treilea etaj o secție psihiatrică. Durata tratamentului la Jilava era de o lună, după care "bolnavii" erau expediți în interiorul țării pe o lungă durată. Apoi Amnesty International înșiră printre altele spitalele psihiatrice: "Dr. Marinescu nr.9" din București, Sighetul Marmației, Bălăceanca, Socola din Iași. La 25 Dec. a avut loc la Paris o consfătuire a membrilor Asociațiilor Foștilor Deținuți Politici din România. Au luat parte la această consfătuire Dan Bosnief Paraschivescu, Florin Boiteanu, Radu Câmpăneanu, Dan Damian, Barbu Dimescu, Ilean Ghika, Adrian Oprescu, Vlad Stolojan, Dinu Zamfirescu. În urma dezbaterilor s-a hotărât transformarea asociației actuale într-o asociație cu personalitate juridică. S-a hotărât de asemenea ca documentele în vederea constituirii "Cronicii Represiunii" să rămîna la Radu Câmpăneanu. În momentul redactării întregii lucrări, citarea numelui fiecăruia va fi studiată de la caz la caz, în funcție de riscurile eventuale ce s-ar putea produce persoanelor care sunt încă în țară. Mitsos Garidis, de naționalitate greacă, locuind la Paris, lucrînd la Centrul Național de Cercetări Științifice din Franța, căsătorit cu o româncă de ce tătănie franceză, originară din Arad. El a plecat cu soția și cu fiul său în RSR să petreacă Sărbătorile Crăciunului în sinul familiei soției sale. Ajunși la Arad la 23 Dec 1977 s-au prezentat la locuința familiei soției, trei agenți ai securității care au ordonat soților Garidis și fiului lor să părăsească imediat teritoriul RSR. Sub escorta agenților Securității familia Garidis a fost condusă la frontiera jugoslavă și expulzată din RSR. (Urmărea în numărul viitor)

O NOUĂ EXPOZIȚIE DE FOTOGRAFII A LUI CRIGORE POP Grigore Pop Câmpăneanu prezintă între 7-19 Dec. 1987 în "Hall de la Maison des Sciences de l'Homme" (54, Bd. Raspail - 7500- Paris) o expoziție de fotografii intitulată "Lumières du Maroc", deschisă de luni pînă vineri (între orele 9-20) și sîmbăta dimineața.

"LIBERATION"-9 Nov.1987 : CONCLUZIA ÎNȚILNIRII DE LA 8 NOIEMBRIE LA MOSCOVA

"Cazul românesc a demonstrat din nou, dacă mai era nevoie, diferențele din lagărul comunist. Bucureștiul face mereu caz de un așa-zis "nou curs", susținând că a aplicat deja reformele sovietice. În timpul vizitei sale la București, în Mai, anul acesta, Gorbaciov a predicat de geaba despre virtuțile "perestroicii" : Nicolae Ceaușescu n-a reacționat. Cadrele superioare continuă să valseze, conform principiului rotării lor, atât de drag Conducătorului, hagiografia e mereu la ordinea zilei în mijloacele de informare, iar populația continuă să fie supusă unor privațiuni draconice. Mai mult, în timp ce liderul sovietic se opune, așa cum a procedat la București, nepotismului, Nicolae Ceaușescu și Elena, numărul 2 al regimului perseverează în a-și pregăti fiul pentru succesiune. Fost responsabil al Uniunii Tineretului Comunist, Nicu a fost numit Prim-secretar de partid al județului Sibiu post considerat ca o trambulină spre noi și importante funcții. Populației nu-i rămâne decât speranța că o nouă generație de tip "gorbaciovian" va prelua, totuși, într-o bună zi moștenirea Conducătorului.

"LA LIBRE BELGIQUE"-3 Nov.1987 : "SITUAȚIA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI"-de Nicolette Frank

"Pentru România, problema datoriilor externe este oarecum rezolvată: la sfârșitul anului trecut debitul era de 6,4 miliarde dolari, față de circa 14 miliarde de la începutul anilor 80. La București se susține că datoria va fi în curând lichidată. Prețul acestei performanțe - sacrificiile impuse populației - este deosebit de dăunător pentru însuși viitorul țării. Privațiunile au atins un nivel care obligă însăși presa regimului să menționeze, bunăoară, penuria de apă din timpul verii. Nu există apă, detergenti, săpun. Epidemiile asaltează o întreagă populație subalimentată. Au fost semnalate chiar cazuri de holeră, la București și Brașov, dar mai ales la Tulcea, unde recent unui turist elvețian i s-a interzis accesul : regiunea era închisă. Așa cum n'au existat informații oficiale privind efectele catastrofei de la Cernobil, nu există acum nici cele privind cazurile de holeră sau dizinterie. E chiar însă că mortalitatea infantilă în România este cea mai mare din lumea industrializată și că această țară este singura care a înregistrat o scădere a duratei medii de viață de la 69 de ani, în 1970, la 63 în 1986. Acum, pe români îi așteaptă o nouă iarnă fără căldură, fără electricitate, fără condițiile elementare pentru asigurarea unei igiene decente, cu alimente drămuite...La toate aceste umilințe se adaugă distrugerea culturii naționale. Scriitorii scriu pentru sertar, atunci când nu vor ca operele lor să-l târâieze pe Conducător, frigul din sălile de concert îi obligă pe muzicieni să cînte cu mânuși, televiziunea nu are decât un program de două ore în fiecare zi - dintre care cam o jumătate dedicată familiei Ceaușescu, iar restul mitei din Statele Unite și pericolului înarmării occidentale".

Ziarul jugoslav "BORBA"-3 Nov.1987 : UN PROTEST ÎMPOTRIVA FURTULUI DE ENERGIE ELECTRICĂ DE CĂTRE R.S.R.

Ziarul jugoslav "Borba" a comunicat la 3 Nov.87 că guvernul de la Belgrad a protestat față de guvernul român împotriva practicii reînnoite a Bucureștiului de a folosi o cantitate de energie electrică mai mare decât cota cuvenită - egală cu cea a sâbilor - din producția de energie electrică a hidrocentralei de la Porțile de Fier. Protestul a fost înmănat ambasadorului român la Belgrad Dumitru Popa, vineri 30 Oct. 1987.

DUPA NENUMARATE PROTESTE DIN PARTEA JUGOSLAVIEI, UN ACORD CU ROMANIA A FOST SEMNAT PRIVIND FOLOSIREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSA DE CENTRALA DE LA PORȚILE DE FIER

Radio Belgrad a publicat fără detalii la 5 Nov. 1987 că România și Jugoslavia au ajuns la un nou acord privind folosirea în comun a energiei electrice produse la Porțile de Fier după ce, la sfârșitul lunii Oct.87, guvernul de la Belgrad a protestat oficial împotriva prelevării de către România a unei cantități suplimentare, neconvenite, din kilovații oră de la Porțile de Fier. Acordul anunțat acum preîntâmpină întentarea unei acțiuni împotriva guvernului român în fața Curții Internaționale de Justiție de la Haga la care sîrbii, așa cum au anunțat, erau pregătiți să apeleze în cazul prelungirii contenciosului.

"HANDELSBLATT"-Hamburg-5 Nov.1987 : "ROMÂNIA: STUDIU ASUPRA UNEI ECONOMII DE STAT CENTRALIZATE - NIVELUL DE TRAI A COBORIT LA NIVELUL POSTBELIC

"Economia românească se găsește într-o adîncă criză structurală și de sistem. Fundația vest-germană "Friedrich Ebert" a publicat recent un studiu privind economia României. Erorile esențiale ale acestei stări de lucru sunt încăpățînata politică de planificare centralizată precum și politica economică eronată a regimului în funcțiune. România, potrivit studiului menționat - este azi una din cele mai sărace țări din Europa. Nivelul de trai al populației corespunde cu cel din anii imediat următori celui de al 2-lea război mondial. Statisticile oficiale sunt însă de altă părere. Potrivit lor România ar fi avut în 1986 o rată de creștere economică de 7,3% - cea mai ridicată din CAER. Institutul vest-german consideră însă că aceste date nu sunt realiste. Motivul: datele respective pornesc de la prețuri fixe. În aceste condiții, statisticile, neluînd în considerare modificările de pe piața prețurilor, semnalează date artificiale, neconcludente. Una din cauzele majore ale mizeriei de azi, este concentrarea abuzivă asupra dezvoltării industriale. Se prevede și în viitor lărgirea capacităților în industria oțelului, de exemplu, în condițiile unei ineficiențe deja existente, ale șanselor reduse de export ale costurilor ridicate de producție, sensibil mai mari decât cele de pe piața mondială. Studiul fundației "Friedrich Ebert" menționează de asemenea că au fost stabilite priorități greșite și în alte domenii. Este cazul industriei petrochimice, extinsă abuziv; ea lucrează în prezent, în mod constant, cu doar 40% - 50% din capacitate. Există de asemenea așa-zisele proiecte de prestigiu, foarte costisitoare, în mai multe ramuri nerentabile ale industriei. Este mai ales cazul industriei aeronautice și navale, al unor societăți mixte cu firme occidentale - vezi produsul Dacia, construit împreună cu firma Renault, incapabil de concurență pe piața mondială... Sub-dezvoltat, ineficient și mereu în criză, practic, e sectorul agricol al României. Forța de muncă îmbătrînită, datorită fenomenului migrării spre oraș, o productivitate scăzută a muncii, deficitul de mașini și utilaje agricole și un sistem eronat de planificare sunt principalele cauze ale crizei alimentare din prezent. Începînd din 1981, populația României este constrinsă să se aprovizioneze în cea mai mare parte după sistemul cartelelor. Potrivit fundației vest-germane, acesta este și motivul principal al frecvenței criminalității economice, al corupției și mituirii, practicate în societatea românească.

HEIDELBERG : UN SIMPOZIUM DEDICAT LUI PAUL CELAN

Între 16 și 19 Sept., a avut loc la Heidelberg un simpozion dedicat operei tîrzii a lui Paul Celan, de la 1961 încoace. Organizată la Universitate - din inițiativa prof. Gerhard Buhr - întrunirea s-a bucurat de participări prestigioase. În 1961, Celan a rostit memorabila cuvîntare "Der Meridian", cu ocazia primirii Premiului BÜCHNER. Opera lui a început să fie cercetată și de filosofi. Au fost prezenți la Heidelberg reprezentanți ai hermeneuticii filosofice contemporane: Hans-Georg GADAMER, Otto PÖGGELLER, Jean BOLLAK; ai germanisticii literare: Bernhard BOSCHENSTEIN, Hendrik BIRUS, Gerhard BUHR. Tematic, colocviul s-a rezumat la chestiuni de interpretare ale unui singur volum de Paul CELAN : Atemwende. Bine ales, expresiv titlu, căci publicată în 1967, cu trei ani înainte de sinucidere, cartea marchează în scriitura poetului, într-adevăr: Răscrucea respirației.

DE CÎTIVA ANI ÎN R.S.R. DEBUTUL SCRITORILOR ESTE ... COLECTIV

Consiliul reserist al Culturii patronat de Mihai Dulea a decis ca debutul scriitorilor să fie ... COLECTIV. Iată ce scria Nicolae Manolescu într-un articol apărut recent în România Literară", articol intitulat "Unde nu sunt debutanții ? "N-am scris de o bună bucată de vreme despre un debutant. Și nu din vina mea, ca să zic așa. Volumele colective de debut, a căror modă s-a generalizat, mi-au inspirat totdeauna o anumită rețineră. Intrarea poetului ori a prozatorului în literatură este un act strict individual, care poate însemna afirmarea unei personalități. Nu mă împac de loc cu nesocotirea acestui principiu. Nu e la mijloc nici un elitism. Scriitorul are dreptul să fie singur cu sine cînd se naște și cînd moare."

SCĂDEREA PRODUCȚIEI DE CARTE ÎN R.S.R.

Producția de carte a scăzut sub nivelul anului 1950, cînd se produceau 2920 de titluri pe an - în 1986 România a produs numai 2600 de titluri. În 1985 producția a fost de 3100 de titluri, deci o scădere de la un an la altul cu 500 de titluri, adică cu aproape o șesime.

O NOUA CAMPANIE ÎN RSR : "BENZINOFAGII" ÎN COLIMATOR
Curioasă această campanie în momentul în care circulația auto-turismelor particulare este interzisă în toată țara. Toată presa reseristă îi atacă pe cei care "devastează stațiile PECOM-ului" fără să spună că benzina este raționată de mai bine de trei ani.

MANIFESTAȚIE DE SOLIDARITATE CU BRAȘOVUL LA PARIS
Luni 23 Nov. 1987 a avut loc la Paris în fața Ambasadei RSR o manifestație de solidaritate cu cei 20.000 de brașoveni care au protestat pe străzile Brașovului, arzând portretele lui Ceaușescu. Au participat la această manifestație: bulgari, cehoslovaci, polonezi, unguri și un mare număr de francezi. S-a strigat: "Jos Ceaușescu", "Ceausescu-Criminal", "Pâine pentru Români", "Solidaritate cu Brașovenii"; s-a cântat "Deșteaptă-te Române" și "La Marseillaise".

Din păcate trebuie să spunem că numărul Românilor participanți a fost mult prea mic (cam 100) față de importanța și amploarea evenimentelor de la Brașov. DE CE ?

MANIFESTAȚIE DE SOLIDARITATE CU BRAȘOVUL LA BONN
Duminică 28 Nov. 1987 a avut loc și la Bonn o manifestație de solidaritate cu răsculații din Brașov, în fața ambasadei RSR din Bonn. Au participat un număr de 60 de români.

DREPTUL LA RĂSPUNS : O SCRISOARE PRIMITĂ DE LA DOCTORUL C.N. GAFENCU DIN GERMANIA FEDERALĂ

Conform dreptului de răspuns al oricărei persoane puse în cauză în articolele publicate în BIRE, redăm mai jos declarația Dr. C.N. Gafencu din Germania, care a fost menționat în articolul dlui. Emil Ghilezan intitulat "Înscenarea de la Tămădău" apărut în BIRE n° 858 și 859. Dr. Gafencu declară că: afirmația lui E. Ghilezan în legătură cu capcana întinsă țărăniștilor la Tămădău în Iulie 1947, care s-ar fi făcut prin intermediul său, nu corespunde adevărului. Domnia sa nu avea în acel moment nimic de-a face cu Siguranța română controlată de comuniști și că dimpotrivă a fost arestat ca și ceilalți participanți la încercarea de plecare din țară. Ne permitem să facem următoarele observații: Emil Ghilezan, fost subsecretar de stat și colaborator apropiat al lui Iuliu Maniu, este persoana cea mai calificată din exil să vorbească despre actele și faptele legate de activitatea P.N.T. Prezența dr. C.N. Gafencu în înscenarea de la Tămădău era de notorietate publică, încă din 1947. Credem că faptele petrecute în acea vreme au fost extrem de grave și se cuvine a fi complet elucidate. Dl. Gafencu este membru al Asoc. Ortodoxe Române din Köln și prin urmare se află în Germania de mai multă vreme, ceea ce ar fi trebuit să-l îndemne să-și aducă din timp contribuția la clarificarea afacerii Tămădău, făcând o relatare aprofundată a motivelor prezenței sale acolo. Iată deci precizarea dr. Gafencu: "În articolul publicat în BIRE N°858 despre înscenarea de la Tămădău, dl. Emil Ghilezan (fost subsecretar de stat național-țărănist apropiat de Iuliu Maniu), vorbește despre capcana de la Tămădău din Iulie 1947. Dl. Emil Ghilezan spunea că ea ar fi fost întinsă țărăniștilor prin intermediul dr. Gafencu, care trăiește acum în Germania Federală. Acesta din urmă declară însă că o asemenea afirmație nu corespunde adevărului, întrucât el nu avea în acel moment nimic de-a face cu Siguranța română controlată de comuniști și că, dimpotrivă, a fost și el arestat ca și ceilalți participanți la încercarea de plecare din țară."

ULTIMA CARTE A LUI VIRGIL GHEORGHIU: "LA COREE, LA BELLE INCONNUE DE L'EXTREME-ORIENT, A L'HEURE DES JEUX OLYMPIQUES"

În onoarea Msg. Virgil Gheorghiu va ocazia publicării ultimei lui cărți, editura Plon și Ambasada Coreii în Franța, organizează la 2 Dec. 1987 o mare recepție în saloanele hotelului Crillon, la orele 18.

CASA ROMÂNEASCĂ DIN PARIS COMUNICĂ ANUMITE SCHIMBARI DE PROGRAM

Reamintim că în fiecare ultimă sâmbătă a lunii (orele 17), dăteii Cazacu face în cadrul "Casei Românești" din Paris un curs de "Istoria Românilor" (în limba franceză). Pe luna Decembrie, lecția se va ține sâmbătă 26 Dec. (orele 15) la biserică Greco-catolică din rue Ribera (métro: Jasmin), urmată la orele 17.30 de o "serată de colinde".

NATURALIZARI ÎN FRANȚĂ

Jurnalul Oficial francez din 15 și 22 Nov. 1987 a publicat numele următorilor cetățeni născuți în România care au dobândit naționalitatea franceză: Marzesco G. născut la Paris, Marzesco-Dimos Mihaela născută la Buc., Marzesco Ana-Maria născută la Buc., Petcu Maihai născut la Niculițel, Petcu-Niculescu Andreea născută la Slănic.

O DECLARAȚIE A LUI SILVIU BRUCAN-MEMBRU AL NOMENCLATURII RESERISTE CARE A AVUT UN LARG ECOU ÎN

PRESA INTERNAȚIONALĂ

Silviu BRUCAN, fost ambasador reserist în Statele Unite acum 37 de ani și reprezentant la ONU, a făcut în ziua de 27 Nov. 1987 la București o declarație în legătură cu evenimentele de la Brașov, declarație pe care a trimis-o Agenției U.P.I., care la rândul ei a transmis-o în Occident. Reproducem pasajele mai semnificative: "Manifestațiile de la Brașov marchează o ruptură în istoria politică a României Socialiste. O perioadă de criză s-a deschis între PCR și clasa muncitoare pe care se sprijinea până nu de mult stabilitatea politică a regimului... În anii 80 situația (muncitorilor) a mers din ce în ce mai rău și explozia de la Brașov este semnul că paharul privațiunilor este plin și clasa muncitoare nu mai acceptă să fie tratată ca o slugă ascultătoare... Conducerea (partidului) este actualmente confruntată cu o alegere dificilă: o represiune masivă-fiindcă avem de-a face cu mii de muncitori, sau cu un efort sincer de a ține socoteală de revendicările lor legitime. Desigur că tendința dominantă la răsărit este mai ales în favoarea celei de a doua opțiuni. Represiunea ar putea avea consecințe incalculabile atât pe plan intern cât și pe plan internațional... rezultatul unei represiuni n-ar putea duce decât la izolarea totală, de data aceasta nu numai față de Occident, dar și față de țările din Est. Pe de altă parte, represiunea ar antrena o ruptură între partid și clasa muncitoare. Ca veteran al partidului, aș fi îngrijorat ca o asemenea linie să prevaleze...". Declarația lui Silviu Brucan este importantă prin semnificația ei. Pare curios ca acest bătrîn și înrăit comunist, a crezut necesar să facă o declarație transmisă în Occident în legătură cu evenimentele de la Brașov, acoperite de o tăcere mormintală de toate mediile de informare din RSR. Este interesant de constatat că vorbind de consecințele unei eventuale represiuni, Brucan face referire la "izolarea" față de țările din Est. Dar care sunt aceste țări, dacă nu Uniunea Sovietică a lui Gorbaciov angajată într-o vastă acțiune de captare a bunăvoinței occidentale și care s-ar simți jenată de brutalitatea represivă a lui Ceaușescu. Dar dacă fostul ambasador reserist a avut curajul să vorbească acum, după ce a tăcut timp de 40 de ani și n-a crezut că era necesar să ia apărarea minierilor în 1977, înseamnă că unitatea din jurul dictatorului de la București este zdruncinată și că cei care nu sunt de acord cu el beneficiază de protecția sau sprijinul unei puteri preponderente, adică a Kremlinului.

În ce privește ruptura dintre clasa muncitoare și PCR, de care vorbește Silviu Brucan, ea s-a produs de multă vreme și a început din primii ani ai puterii comuniste. Prapastia dintre populația RSR, inclusiv muncitorimea și regimul marxist-leninist, n-a făcut decât să se adâncească în decursul anilor și printr-un mare număr de fenomene recente. Recentă este numai accelerarea lui, dar veteranul partidului lasă să se înțeleagă că înrăutățirea situației din țară s-ar fi produs după anii 60, adică după venirea lui Ceaușescu la conducerea partidului. Această apreciere este un semn în plus al nefnțelegerilor ivite în sînul clicii de la putere și ca Secretarul General nu mai poate fi sigur de colaboratorii lui apropiați.

R.C.

Aceasta declarație a apărut în "International Herald Tribune" din 28-29 Nov. 1987 și în ziarul francez "Le Monde"

CURENTUL ELECTRIC ESTE ÎNTRERUPT DE TREI ORI PE Z CÎTE DOUA- TREI ORE.

TELEJURNALUL ÎN ROMÂNIA SE NUMEȘTE "TELEJUR-NICU"

NUMARUL URMĂTOR DIN B.I.R.E. VA APARE LA : 25 Dec 1987

B.I.R.E.
BULLETIN D'INFORMATION POUR LES ROUMAINS EN EXIL
S.A.R.L. AU CAPITAL DE 3.000 FF
DIRECTION, REDACTION ET ADMINISTRATION :
RADU CAMPEANU - 24, RUE DU CHAROLAIS 75012 PARIS
TEL : 43.40.13.98
PRESIDENT FONDATEUR-RENE THEO
6, RUE FREMICOURT - 75015 PARIS TEL : 45.79.74.29
DIRECTEURS DE LA PUBLICATION : RENE THEO ET
RADU CAMPEANU
COMMISSION PARITAIRE N°62439
SIRET N° 325601367
ABONNEMENT ANNUEL : FRANCE 250FF, EUROPE 300FF,
PAR AVION 350FF, AMERIQUE 400FF, AUSTRALIE 430FF
INSTITUTIONS 700FF, ABONNEMENT DE SOUTIEN 550FF.

Roumanie : la révolte de la famine contre Ceausescu

Les émeutes de Brasov ont été les plus graves depuis dix ans : baisse des salaires et pénurie alimentaire

Le dimanche 15 novembre, les ouvriers des usines de camions et tracteurs Steagul Rosu (Etendard rouge) et Tractorul - qui emploient plusieurs dizaines de milliers de personnes et où des grèves avaient déjà éclaté en novembre 1983 - auraient dû aller voter en groupe pour le renouvellement du conseil municipal de Brasov, deuxième ville de Roumanie et important centre industriel. A la suite d'une vive controverse avec des dirigeants locaux sur une réduction des salaires pour non-exécution du plan mensuel, les ouvriers, vivement irrités, avaient provoqué un incident en attaquant, puis en renversant une voiture de police.

Le mouvement a rapidement pris de l'ampleur, et en scandant « à bas Ceausescu » et « nous voulons du pain », les manifestants se sont dirigés vers la mairie et le siège du parti. Après avoir pris d'assaut les bâtiments, les manifestants ont pillé le dépôt de denrées alimentaires qui s'y trouvait et brûlé des portraits du président Ceausescu. Des drapeaux rouges, et des meubles ont été jetés par les fenêtres.

Les policiers n'ayant pu maîtriser la foule ont appelé l'armée en renfort, qui a cerné une partie de la ville avec des véhicules blindés. Au bout de six heures seulement, les forces de l'ordre, tirant en l'air et utilisant des gaz lacrymogènes, ont réussi à disperser la foule et à arrêter un grand nombre de manifestants.

Cinq jours après cette émeute, le comité politique exécutif du PC roumain, réuni le vendredi 20 novembre à Bucarest, décidait de reporter d'une semaine la conférence nationale du parti. Initialement prévue du 7 au 9 décembre, cette conférence aura lieu du 14 au 16 décembre, officiellement pour « permettre aux organes et organisations du parti de mieux la préparer ». Les observateurs estiment cependant que le régime, pris de panique devant l'ampleur des manifestations, cherche à gagner du temps pour trouver quelques boucs émissaires que le président Ceausescu n'hésitera pas à sanctionner pour leurs responsabilités dans les événements de Brasov. La conférence nationale du parti a régulièrement lieu entre deux congrès du parti - en général tous les trois ans - et est appelée à faire le point sur la mise en œuvre des décisions prises par le congrès précédent.

Dans son intervention devant le comité politique exécutif, le président Ceausescu a d'ores et déjà critiqué « certains ministères et comités régionaux du parti » qui n'ont pas « mis fin aux pénuries alimentaires en appliquant avec fermeté les mesures prévues ». Son appel pressant à « éviter les pertes et gaspil-

lages de matériel », notamment dans le domaine énergétique, et à « améliorer radicalement la situation économique dans les mois de novembre et décembre » illustre mieux que tous les chiffres la crise dans laquelle se trouve la Roumanie.

« Pour nos enfants »

L'émeute de Brasov, ville de Transylvanie de 334 000 habitants, dont 5 à 10 % sont de souche allemande, n'est pas la première manifestation de mécontentement en Roumanie, mais sans aucun doute la plus sérieuse depuis la grève observée par 35 000 mineurs de la vallée de Jiu, en août 1977, pour protester contre des conditions de travail difficiles et un approvisionnement alimentaire insuffisant. Comme à Brasov, l'armée avait été chargée de rétablir le calme dans la vallée du Jiu. Quelque 4 000 grévistes furent sanctionnés à l'époque par un transfert forcé dans d'autres départements.

A la suite du rationnement du pain à 300 grammes par jour et par personne et de réductions de salaires en novembre 1986, des grèves avaient déjà éclaté dans plusieurs villes de Transylvanie où vit également une forte minorité hongroise (environ deux millions). Des tracts et des graffitis appelant à la « révolte » contre le régime et demandant « de la viande, du pain et du lait pour nos enfants » ont été découverts dans plusieurs quartiers de Cluj. En janvier dernier, des tracts ont été distribués et envoyés à certaines ambassades à Bucarest, faisant appel à la grève générale et au renversement du régime Ceausescu. Selon des sources catholiques à Vienne confirmées par la revue samizdat *Presse hongroise de Transylvanie*, dont des numéros arrivent de temps en temps à l'Ouest, les auteurs de ces tracts sont des dissidents roumains réunis dans le mouvement d'opposition Action démocratique roumaine à tendance chrétienne.

La Roumanie s'est enfoncée dans une crise économique qui semble sans issue à la suite d'une politique d'industrialisation forcée, d'une planification rigide de son économie, d'un népotisme et d'un culte effréné de la personnalité autour du « clan » Ceausescu, d'un effort irrationnel enfin pour rembourser la dette extérieure avec des conséquences désastreuses pour le développement. Les pénuries sont chroniques dans tous les domaines, et il ne fait pas de doute que le pays doit faire face à un nouvel hiver marqué par les privations les plus dures pour la population.

Le 11 novembre dernier, un décret du Conseil d'Etat a annoncé de nouvelles mesures pour économiser l'électricité et le gaz. La consom-

mation des ménages ne devra pas dépasser des quotas autorisés, qui réduisent à un minimum l'éclairage et le chauffage des appartements, où, l'hiver dernier, 12 degrés seulement étaient autorisés. Les coupures d'électricité, qui peuvent atteindre plusieurs heures par jour, sont devenues la règle en Roumanie et conduisent, dans les usines, à des retards de production, qui, cercle vicieux, entraînent une réduction des rémunérations des ouvriers. En outre, la circulation des voitures privées est interdite l'hiver pour économiser l'essence. Cette situation désastreuse n'a pas changé en dépit de la proclamation de l'état d'urgence dans les centrales électriques en octobre 1985, où leur contrôle a été confié à l'armée.

Isolement

Politiquement, le régime du président Ceausescu est de plus en plus isolé, aussi bien à l'Est qu'à l'Ouest. Le numéro un soviétique, M. Gorbatchev, en visite en Roumanie en mai dernier, avait indirectement critiqué la politique économique des dirigeants roumains et fait de transparentes allusions au népotisme. Mais Nicolae Ceausescu n'a pas cédé. Pour lui, les mesures de réforme entreprises en URSS, comportant notamment une certaine autonomie des entreprises et l'introduction d'éléments d'une économie de marché, sont des « pas en arrière ».

Sévèrement critiquée à l'Ouest pour les atteintes aux droits de l'homme, notamment à l'égard des minorités hongroise et allemande, par Amnesty International et par les organisations juives américaines qui luttent contre les restrictions au droit d'émigration des juifs roumains, la Roumanie s'est vue sanctionnée par les Etats-Unis en juin dernier par la suspension, pour six mois, de la clause de la nation la plus favorisée.

"Le Monde" **WALTRAUD BARYLI**
MARDI 24 NOVEMBRE 1987

Un cauchemar

"Le Figaro" - 23 Nov. 1987

Le régime d'austérité imposé depuis le début des années 80 a été encore renforcé cette année par un décret prévoyant une nouvelle réduction de la consommation domestique de gaz et d'électricité. Cette mesure s'ajoute à des coupures quotidiennes qui peuvent durer jusqu'à six heures. L'essence est depuis longtemps rationnée et de toute façon la circulation des voitures privées est interdite les mois d'hiver.

La Roumanie malade de Ceausescu

Les conditions de vie des Roumains ne cessent de se détériorer.

Les événements de Brasov marquent une rupture entre le peuple et Ceausescu.

Une forte concentration policière était encore visible à Brasov, la deuxième ville de Roumanie, plus d'une semaine après l'émeute qui a rassemblé de dix à vingt mille personnes le 15 novembre. Indiquait-on, hier, à Bucarest, de sources occidentales. Selon ces mêmes observateurs, en revanche, la ville de Brasov, au centre du pays, n'a jamais été fermée et plusieurs voyageurs occidentaux ont pu s'y rendre depuis les violences du 15 novembre. Les autorités roumaines n'ont toujours pas confirmé la mort, au cours de ces manifestations, de deux policiers.

Le numéro un roumain, Nicolas Ceausescu, a quitté hier matin la capitale roumaine, comme prévu, pour effectuer une visite officielle de quarante-huit heures en Égypte. Il était accompagné de sa femme Elena, qui fait fonction de numéro deux du régime. Plusieurs sources dignes de foi s'accordaient pour qualifier de « parfaitement normale » la situation, hier, dans Bucarest (AFP).

L'état catastrophique de l'économie roumaine, qui périlite depuis le début des années 80, peut, pour l'essentiel, expliquer le geste des ouvriers de Brasov. Ils n'ont pas supporté la réduction de leur salaire d'octobre, décidée après la non-réalisation du plan. Par ailleurs, l'approvisionnement alimentaire se détériore de jour en jour.

Le mauvais approvisionnement alimentaire ne fait que s'aggraver depuis cinq ans. C'est le résultat de la politique d'« exportation tous azimuts » de la Roumanie. Son économie est entièrement axée sur le remboursement de la dette extérieure. De fait, celle-ci est tombée de dix à quatre milliards de dollars depuis 1981.

Le mot d'ordre est simple : « Tout ce qui est exportable est exporté. » Il est ainsi quasiment impossible de se procurer de la viande sur les marchés. Seuls les bas morceaux sont vendus sur place. Plusieurs produits – le pain, la farine, le sucre et les pommes de terre – sont rationnés depuis cette année. Même au marché noir, il est pratiquement inconcevable de dénicher du café.

Des queues de plusieurs heures forment donc le quotidien de la vie des Roumains. Avec, au bout de l'attente, si on a de la chance, quelques produits de mauvaise qualité. Ces restrictions alimentaires ne sont pas les seules. Le gaz, l'électricité et l'essence sont rationnés, en raison de la crise aiguë que traverse le secteur énergétique. Les importations – remboursement de la dette oblige – sont limitées au strict minimum. Le 11 novembre, un décret a réduit de 30 % les normes, déjà draconiennes, de consommations domestiques et industrielles de gaz et de courant.

Nul doute que l'explosion de violence de la semaine dernière n'est pas étrangère à cette peur que ressentent les Roumains à l'approche de leur pire ennemi, après le régime : l'hiver. Il provoque chaque année des décès dans les familles condamnées à des conditions de vie extrêmement rigoureuses. La loi interdit une température supérieure à 14° dans les habitations.

Compte tenu de la rétention d'information dont le pouvoir de Bucarest est coutumier, les pays étrangers ne savent pas tout ce qui se passe en Roumanie. Seule une partie des manifestations qui ont lieu en Roumanie sont connues à l'Ouest. Elles sont systématiquement passées sous silence par les media roumains et, en général, rapidement maîtrisées. La Roumanie est, parmi les pays de l'Est, celui où le réseau de la police et de la police politique – la Securitate – est le plus dense.

Des mouvements sporadiques ont été nombreux ces dernières années dans la province de Transylvanie –

"Le Figaro". MARDI 24 NOVEMBRE 1987

dont Brasov est la capitale – où vivent des minorités allemande et hongroise. Cette dernière se plaint d'une assimilation forcée de la part des autorités centrales.

Les rares élections organisées dans le pays fournissent également aux mécontents une occasion de s'exprimer. Ainsi, des oppositions inhabituellement fortes s'étaient révélées pendant les élections à la « Grande Assemblée nationale », le 17 mars 1985. Selon les résultats officiels, 2,3 % de l'électorat s'était prononcé contre les candidats présentés par le « Front de l'unité et de la démocratie socialiste », contre à peine 1,5 % en 1980. Ces taux moyens étaient bien sûr largement dépassés – presque triplés – dans les régions à forte concentration allemande ou hongroise.

La caricature est parue dans "Le Monde" du 24.11.87

Paranopolis

Pour leur malheur, les Roumains ont à leur tête un mégalomane. « Le fils le plus aimé, le plus grand et le plus glorieux de la nation » ne recule devant rien pour réaliser son « œuvre titanesque ». « Conducator » de la Roumanie depuis vingt-trois ans, le « timonier » a installé sa famille aux plus grands postes de décision, à commencer par sa femme.

Sans compter ses constructions « grandioses et lumineuses ». Sous « la conduite éclairée d'Elena », la digne épouse du « premier mineur du pays », les vieux quartiers du centre de la capitale ont été rasés. Des trésors inestimables datant du XVe siècle ont été transformés en gravas. A la place, les maçons de Ceausescu construisent une énorme cite absurde et futuriste, prochain cœur administratif et politique du pays. Les Roumains encore capables d'humour l'ont baptisé Paranopolis.

On pourrait écrire des livres sur les lubies grotesques du premier roumain, ce « Danube de la pensée », comme l'affirme ses services de propagande. Le mauvais goût de Nicolas Ceausescu est sans limite. Au point de vendre ses dissidents. Début juin 1986, le régime avait jeté « sur le marché » mille cent candidats à l'émigration, pour la somme de 300 millions de dollars. Un moyen de plus pour le « Carpathe du communisme » de payer intérêts de sa dette extérieure.

Rédaction, Secrétariat et Mise en page :
Dina CAMPEANU